

פרשת וישב
 "ויטו שכפם אחד לעבדך"
 The challenge of unity

בית הלוי בראשית פרק לב

הצילני נא מיד אחי מיד עשו. יש להבין אחרי כי לא היה לו רק אח אחד למה הוצרך לומר מיד עשו ובאמרו מיד אחי כבר מבואר בקשתו. ועיין בזהוהר (ת"א קס"ט ע"א) על הפסוק וז"ל מכאן מאן דצלי צלותא דבעי לפרשא מיליה כדקא יאות כו'... אמנם אכתי יש להבין אמרו שני פעמים מיד אחי מיד עשו והי' סגי לומר באמרו מיד אחי עשו. ויש לפרש הכוונה דיעקב בהודעו דעשו בא לקראתו הבין דלא ימלט מאחד משני האופנים, או דעשו ילחם עמו וירצה להורגו, או דיתרצה עמו וישוב מאפו וישב עמו בשלוח ואחזה כשני אחים, ומשני האופנים הללו נתיירא יעקב, דגם טובתו ואהבתו של עשו רעה היתה אצל יעקב, ועל אלו שני האופנים אמר הכתוב ויירא יעקב מאד ויצר לו דאמר ויירא על ספק שמא יהרגנו וייצר לו על הספק שמא יתקרב לו. וזהו שביקש על הני שני אופנים הצילני נא מיד אחי מיד עשו שאיננו רוצה בו לא לאח ולא לעשו וביקש שיצילו משני ידים הללו. ונתקבלה תפלתו, דבתחילה היה בדעת עשו להרגו והקב"ה הצילו מידו, ואח"כ כשנתרצה לו ביקש להיות עמו ביחד ואמר נסעה ונלכה ואלכה לנגדך ויהיו שניהם ביחד, והוא דחה אותו בדברים וניצל גם בזה ממנו וכמו שאמר הכתוב וישב עשו ביום ההוא לדרכו שעירה, השמיענו הכתוב דבאותו יום עצמו נפרד עשו ממנו והלך לדרכו ולא נתעכב אפילו יום אחד עמו וכבבקשתו. וכבר ראיתי במפרשים שנתקשו על דברי הכתוב וישב עשו ביום ההוא לדרכו דמאי אשמועינן הפסוק דבאותו יום שב לדרכו ולפי הנ"ל מבואר היטב:

והנה כל מעשי אבות הם סימן לבנים, דגם בגלותו של עשו יתנהג כן עם ישראל בשני האופנים כאשר רצה לעשות עם יעקב, דבהתחלת הגלות יהיה גזר גזירות רעות בשמדות ויסורים וילחם בהם וירצה לאבדם וה' ברחמיו לא יעזבם. ולבסוף יאמר כי רוצה לישב בשלוח עם יעקב וכוונתו דבזה ירחיק את ישראל מעבודת ה' וידיחם מאמונתם. וכמו דעשו אמר נסעה ונלכה ואלכה לנגדך ואיתא במדרש (ב"ר עח יד) דעשו אמר לו שישתתף עמו בשני העולמות עוה"ב ועוה"ז. וביאור הדברים שאמר לו נסעה ונלכה ואלכה לנגדך דהיינו ששניהם יתקברו זה אצל זה וכל אחד יותר קצת ממנהגו הקדום עד שיתקברו זה אצל זה. והכוונה של המדרש מבואר דהוא שלבסוף גם הם יקבלו עיקרים טובים מאמונת ישראל שיהיו גם הם מאמינים בבורא יחיד ובתורה מן השמים וגמול ועונש וירצו דגם יעקב יותר קצת מאת אשר לו ויניח קצת מעבודות הנוגע רק לעוה"ב רק יקה לו קצת מדרכי העולם וחלק בעוה"ז להתעסק בדרכים ודברים חיצוניים ולא שישקדו רק על התורה. וז"ל תנא דבי אליהו זוטא פרק י"ד טול אתה העוה"ז והעוה"ב חצי ואני אטול עוה"ז ועוה"ב חצי. והכוונה שלא תהיה אתה עוסק רק בתורה ומצוה רק תמעט עבודתך ותניח ידך מאיזו מהמצות הגורמים פירוד בין שנינו ועי"ז תנחל עוה"ז וגם חצי עוה"ב כאומר די לך רק חצי עוה"ב ולא כולו, וזהו ממש כמאמר הלצים אנכי מסתפק בחתיכה קטנה של לוייתן ולא אטריח להשיג חתיכה גדולה. וגם אני אתנהג כן ואקבל קצת מן המצות ויהי גם לי חצי עוה"ב. ועל עוה"ז לא אמר חצי דידע דאם יחסר גם אחת מן המצות כבר ישיג כל העוה"ז, וזהו נסעה ונלכה ואלכה לנגדך פירוש כמור והדברים נוקבים ויורדים כו'. וזה הגלות השני שיהיה בסוף הגליות הוא נקרא בפרך בפה רך. ומזה הגלות נתיירא יעקב אבינו יותר מיראתו מן הראשון, כי טבע האדם עלול להכשל בו יותר מן הראשון וע"כ הקדימו בתפלתו ואמר הצילני נא מיד אחי ואח"כ אמר מיד עשו, יען כי בראשון אין בו רק שיעבוד גופני והשני הוא שיעבוד בשניהם ברוחני וגם בגופני, דהרי כל הטוב שיתן הוא רק להמוותר מהמצות ונמצא מאבד נפשו, ומי שלא יתפוך בהטובה ההיא ולא ירצה להתקרב ישאר במצב דוחקו כאשר מקודם ונמצא משתעבדים בשניהם. וזה הענין יהיה נמשך עד ביאת משיח בב"א:

ואפשר דעל כוונה זו רמזו חז"ל על פסוק (עובדיה) אם תגביה כנשר ואם בין כוכבים שים קנך משם אוריך. ואמרו במדרש (ילקוט שם) לע"ל עשו מתעטף בטליתו ובא ויושב לו אצל יעקב ואומר לו אחי אתה וזהו ואם בין כוכבים שים קנך ואין כוכבים אלא צדיקים שנא' (במדבר כד) דרך כוכב מיעקב ויאמר לו יעקב אחי לא תהא כיוצא בי אחי דברך מות אחי קטבך שאול (הושע יג). גזירות שהיתה גזר עלי אם הייתי עושה אותם אני מתחייב לשמים ואם לא אעשה אותם אתה הורג אותי, ודברי המדרש סתומים וחתומים. ואפשר דכוונתם דבסוף הגלות גם עשו יתעטף בטליתו ויהיה לובש לבוש אמונה ובא ויושב לו אצל יעקב שיתקרב ליעקב בכמה פרטים ואומר לו אחי שיתנהג עמו בטוב ואהבה ובטענה זו ירצה עשו ליזכות בדינו לעתיד לבא יען התנהג עמו בטוב ואחזה. ויעקב מברר לו דכל הטובות שעשה עמו הרי לא היו רק בתנאים מיוחדים שאם היה עושה אותם היה מתחייב לשמים ואם לא יעשה מה שהוא מצוהו היה

מייסר אותו דמי שאינו מקבל הטובות החדשות סובל יסורים הלילה. וע"ז אמר אם בין כוכבים שים קנך שירצה להתחבר קצת עם ישראל משם אורידך:
 ואפשר דלכוונת אלו שני השיעבודים אמר הכתוב בתהלים (קכט) מה שיאמרו ישראל אחר גאולתם, רבות צררוני מנעורי יאמר נא ישראל רבת צררוני מנעורי גם לא יכלו לי. דלכאורה אינו מובן למה חזר וכפל שני פעמים רבת צררוני. רק קאי על הגי שני אופנים שיעבוד, ואמר דבשני אופנים צררוני רבות וחזר הכתוב ומפרש בפרט שני האופנים ואמר דבתחלה על גבי חרשו חורשים האריכו למעניתם, דהכבידו והאריכו שיעבודם על גבי ורק לבסוף ה' צדיק קצץ עבות רשעים ונתבטלו אופני הגזירות הללו, ואמר עוד יבושו ויסוגו אחור כל שונאי ציון דאח"כ יבושו מדרכם ויבינו כי בושה וחרפה הוא להרע לזולתו וע"כ יסוגו אחור מדרכם הקדומה ויאחזו ההיפך להטיב לישראל ולשעבדם בפה רך שכתבנו וגם הם יקבלו עיקרים טובים בענין הדת והאמונה, וסיים הפסוק עליהם יהיו כחציר גגות שקדמת שלף יבש, דימה טובתם וצדקתם לזריעה שעל הגג שאותו צמח בל יעשה קמח ורק הבל המה כל טובתם, דמעשה הטוב מכונה בשם זריעה וכמשה"כ (ישעיה לב) אשריכם זורעי על כל מים ודרשו בגמרא (ב"ק יז) דקאי על תורה וגמ"ח, ועל ישראל אה"כ (תהלים קכו) הזורעים בדמעה ברנה יקצרו בא יבא ברנה נושא אלומותיו שיקבלו שכר טוב עבור זריעתם, אבל זריעת הכשדים יהיה כחציר גגות שקדמת שלף יבש:

הרב יוסף נחמיה קורניצר:

"ויקרא שם המקום פניאל כי ראיתי אלוקים פנים אל פנים ותנצל נפשי. ויזרח לו השמש כאשר עבר את פנואל והוא צולע על ירכו" – יש בזה סימן ורמז מוסר לבנים, כל הלילה התאבק שרו של עשיו עם יעקב ואם כי צלחה ביד עשיו להתקיע כף ירך יעקב ולגרום לו יסורין, בכל זאת לא אטלע יעקב ולא נכר בו לרעה מעשה ידי עשיו, שעל זה אמר ראיתי אלוקים פנים אל פנים ותנצל נפשי. רק כאור הבוקר כאשר זרחה עליו השמש והנה יעקב צולע על ירכו. וכן סימן ורמז מוסר הוא לבנים שבכל ליל גלותם יתגרה עשיו בהם, הרבה פצעים וחבורות יקבלו מיד עשיו אך כל אלו לא יעצרו כח להדיח ישראל מאמונתו להיות ח"ו פוסח על שתי הסעיפים כידוע שבאלפי נסיונות עוני חרב ורעב באה נפש ישראל ובכל זאת לא שכחו שם ה' ולא מעדה קרסולם, אך כאשר תזרח עליו שמש הצלחה וחירות נתנה להם אזי כמעט קט נטיו רגליו והנה הוא צולע, ואם האב הזקן בעצמו לא ירע מעשיו מכל מקום עכ"פ הבנים שנתגדלו בעושר ולא ידעו ימי הרע המה עלולים להמשך אחרי תועבות האומות העולם והנה ישראל צולע על ירכו המה הבנים כרעי אבוהון.

בראשית רבה (וילנא) פרשת תולדות פרשה סז
 ויחרד יצחק חרדה גדולה וגו', א"ר חמא בר"ח מאד מחרדה שחרד על גבי המזבח

בראשית פרק לז

- (יא) וַיִּקְנְאוּ־בָּו אֶתְיוּ וְאָבְיו שְׁמַר אֶת־הַדָּבָר:
- (יב) וַיִּלְכּוּ אֶתְיוּ לַרְעוֹת אֶת־צֹאן אֲבִיהֶם בְּשָׂבָם:

בראשית פרק יב

- (ו) וַיַּעֲבֹר אַבְרָם בְּאֶרֶץ עַד מְקוֹם שְׁלֹם עַד אֵלֹן מוֹרָה וַהֲפָנְעֵנִי אֲזַ בְּאֶרֶץ־רַש"י
- אלון מורה - הוא שכם, הראהו הר גריזים והר עיבלי ששם קבלו ישראל שבועת התורה:

בראשית פרק לג

(יח) וַיָּבֹא יַעֲקֹב שְׁלֹם עִיר שְׁלֹם אֶשֶׁל בְּאֶרֶץ כְּנָעַן בְּבֹאָו מִפְּנֵן אַבְרָם וַיִּתֵּן אֶת־פְּנֵי הָעִיר:

בראשית פרק לד

- (א) וַיִּצְא דִּינָה בַת־לֵאָה אֲשֶׁר יִלְדָה לַיַּעֲקֹב לַרְאֹת בְּבָנוֹת הָאֶרֶץ: (ב) וַיֵּרָא אֵתָהּ שְׁכָם בְּו־חֶמֶר הַחִיטִּי וַיִּשְׂא הָאֶרֶץ וַיִּשְׁכַּח אֵתָהּ וַיִּשְׁקַב אֵתָהּ וַיַּעֲנֶה: (ג) וַתַּדְּבַק נַפְשׁוֹ בְּדִינָה בַת־יַעֲקֹב וַיִּצְהַב אֶת־הַנְּעֹר וַיִּזְבֹּר עַל־לֵב הַנְּעֹר: (ד) וַיֹּאמֶר שְׁכָם אֶל־חֶמֶר אָבְיו לֵאמֹר קַח־לִי אֶת־הַיְלִידָה הַזֹּאת לְאִשָּׁה: (ה) וַיַּעֲקֹב שָׁמַע כִּי טָמְאָ אֶת־דִּינָה בְּחֹו וַיִּבְגְּיוּ הַיּוֹ אֶת־מִקְנֵהוּ בְּשִׁגְרָה וַהֲתַרְשִׁי יַעֲקֹב עַד־בָּאָם: (ו) וַיִּצְא חֶמֶר אָבְיו־שְׁכָם אֶל־יַעֲקֹב לְדַבֵּר אִתּוֹ: (ז) וַבְּנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ מִן־הַשָּׂדֶה קְשָׁמְעִם וַיִּתְעַצְּבוּ הָאֲנָשִׁים וַיִּסַּר לָהֶם מֵאֹד כִּי־נִבְלָה עָשָׂה בְּיִשְׂרָאֵל לְשֹׁכֵל אֶת־בַּת־יַעֲקֹב וְכֵן לֹא יַעֲשֶׂה:.... (כה) וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בַּהַיּוֹתָם כָּאָבִים וַיִּקְחוּ שְׁנַי־בָּנָיו יַעֲקֹב שְׁמֵעוֹן וְלֹוִי

אָחי דינה איש סרבו ונבאו עליהעיר גטח נהרגו כל-זכר: (כו) ואת-תמור ואת-שכם בנו הרגו לפי-תורב
ניקחו את-דינה מבית שכם ויצאו:

בראשית פרק מח

(כ) ויזכרם ביום ההוא לאמור בן זכרד ישראל לאמר ישמעו עליהם כאפרים וכמנשה נישם את-אפרים
לפני מנשה: (כא) ויאמר ישראל אליזוף הנה אנכי מת והנה עליהם עמכם והשיב אתכם אל-ארץ אבותיכם:
(כב) ואני נתתי לך שכם אתד על-אחיה אשר לקחתי מגד האמרי בסרבי ובקשתי:

יהושע פרק כא

(כא) ויתנו להם את-עיר מקלט הרצח את-שכם ואת-מגרשה בנהר אפרים ואת-גזר ואת-מגרשה:

שופטים פרק ט

(ב) דברוינא באנני כל-בעלי שכם מה-טוב לכם המשל בכם שבעים איש כל בני ירבעל אם-משל בכם איש
אתד וזכרתם פי-עצמכם ובשרכם אני:

מלכים א פרק יב

(א) וילך רחבעם שכם פי שכם בא כל-ישראל להמליך אתו: (ג) וישלחו ויקראו לו ויבאו ויבא ירבעם
וכל-קתל ישראל ונדברו אל-רחבעם לאמר: (ד) אביה הקשה את-עלנו ואמה עתה הקל מעבדת אביה הקשה
ומעלו הפכד אשר-נתנו עלינו ונעבדך: (ה) ויאמר אליהם לכו עד שלשה ימים ושובו אלי וילכו העם:
(ח) ויעזב את-עצת הזקנים אשר יעצהו וינעץ את-הילדים אשר גדלו אתו אשר העמידים לפניו: (י) ונדברו
אליו הילדים אשר גדלו אתו לאמר זה-תאמר לעם הנה אשר דברו אליהם לאמר אביה הקביד את-עלנו
ואתה הקל מעלינו זה תדבר אליהם קטני ענה מפתגי אבי: (יא) ועתה אבי העמים עליכם על פבד ואני
אסיף על-עלכם אבי יסר אתכם בשוטים ואני אסר אתכם בעקרבים: (יב) ויבוא ירבעם וכל-העם אל-
רחבעם ביום השלישי באשר דבר המלך לאמר שובו אלי ביום השלישי: (יד) וידבר אליהם כעצת הילדים
לאמר אבי הקביד את-עלכם ואני אסיף על-עלכם אבי יסר אתכם בשוטים ואני אסר אתכם בעקרבים:
(כה) ויבן ירבעם את-שכם בנהר אפרים וישב בה ויצא משם ויבן את-פגואל:

רש"י הירש בראשית פרק לו

(יא - יב) על - פי דרכו של ספורנו, מגדולי המחשבה שבפרשנינו, אנחנו רואים חובה לעצמנו, לבקש -
אם לא הצדקה - הרי לפחות ביאור המאורע שלפנינו. הן אין לנו עסק עם חבר שודדים ורוצחים, אשר
הנקל להם להרוג ולרצוח בעבור כתונת. בצדק מעיר ספורנו כי גם לאחר מכן, כאשר מצפון האחים
התעורר במצוקת צרתם, גם אז (להלן מכ, כא) לא הוכיחו את עצמם על הפשע שביצעו ביוסף, אלא על
קשיחות לבם בלבד, על שאטמו אזניהם משמוע את תחנוניו. את המעשה עצמו ראו - לא כפשע - אלא
כקשיחות לב. מכאן שעלינו לשים לב גם לרמזים הקלים ביותר העלולים לבאר את כל זה מבחינה נפשית.
יחס האיבה החל בקנאה, ועליה נתווספה שנאה; הם שנאו אותו, שכן מתוך חלומותיו דימו להכיר את
מחשבותיו ותכניותיו; אך טרם יראו ממנו, שכן לא האמינו בהגשמתם. אך מששמעו את חלומי האחרון -
שייעד לו הוד מלכות עליון עלי אדמות, לא רק מעלת שררה בחוג משפחתו - משראו היאך אביהם תפש
את הדבר, היאך לא ראה בו חלום גרידא, אלא שמר את הדברים בלבו, וצפה להגשמתם: - אז חזרה
הקנאה להתעורר בשנאה ("המקנא" רואה סכנה באחר לדרישותיו הצודקות), ומיד אחר - כך: וילכו אחיו
- ותן דעתך על האתנחתא - הם הלכו ונסתלקו! הדבר חדר למעמקי הכרתם, כי יוסף עלול לקפח את
זכויותיהם, ומשום כך נסתלקו והלכו. ואכן הרחיקו מאד. שכם רחוקה מחברון כ - 85 ק"מ. גוסף על כך
נקוד על "את" במלים לרעות את הצאן, כדי לרמוז: נראו כרועים את הצאן, אך באמת "רעו את עצמם"
(בראשית רבה פד, יב). הם ביקשו לשמור על עצמאותם, שראו אותה מקופחת על - ידי דעתו של יעקב
על מעמדו של יוסף לעתיד.

מוזר הדבר שהלכו דוקא לשכם. הן בשכם זו גילו לראשונה את רגש האהבה שפעם בלבם, שם הטיחו
שמעון ולוי את השאלה הנוקבת (לעיל לד, לא): "הכזונה יעשה את אחתנו?!" והנה אם המשפחה כולה
מלוכדת כאיש אחד כלפי חוץ, בשעה שסכנה נשקפת לאחד מחבריה, קל - וחומר שהיא מאוחדת בשעה
שסכנה נשקפת לכבודה ועצמאותה מבפנים מאחד מחבריה - כך יכלו לחשוב. ומשום כך נסעו לשכם,
למקום עלילת האהבה, כדי להבשיל שם את ההחלטה שנראתה שוב נחוצה.

ואכן, היתה סכנה נשקפת לעתידם, אם מעמדו של יוסף עתיד להיות כפי שראו אותו בעיני רוחם. הן טרם עבר זמן רב משנוסדה המלכות על - ידי נמרוד. בני דודיהם בשעיר - אדום, כבר היו משועבדים לאלופים ומלכים. בניגוד למלכות זו המשפילה את כבוד האדם, והופכת אותו ללבנה לבניין תאות הכבוד של יחיד, הרי בניגוד אליה על משפחת אברהם לייסד חברה אנושית, בה יבואו לידי ביטוי אצילות אנושית וכבוד אנושי על יסוד החופש והשוויון; בה ישלוט על כולם בשוה רק התפקיד המשותף - לשמור "דרך ה' לעשות צדקה ומשפט" - מה יהא על עתידם ועתיד האנושות כולה, אם גם הם ייאסרו באזיקי תאות הכבוד של יחיד?

מזר הדבר: מאוחר יותר, לאחר מות שלמה, כאשר ביקש העם להעמיד תנאים לרחבעם, וכאשר ביקש לשמור על עצמאותו על - ידי מרידה, התאספו שוב בשכם, כדי להתלכד שם לפני ה' מתוך רגש אחוה ושוויון, כדי לעמוד מול מלכות, המנצלת את כוחה לרעה. העבר מעין העתיד, מעין המאורע בזעיר אנפין.

יהושע פרק כד

(לב) וְאֵת־עַצְמוֹת יוֹסֵף אֲשֶׁר־הֶעֱלִו בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם קָבְרוּ בְּשֶׁכֶם בְּחִלְקַת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר קָנָה יַעֲקֹב מֵאֵת בְּנֵי־חָמוֹר אֲבִי־שֶׁכֶם בְּמַעֲהָ קְשִׁיטָה וַיְהִי לְבְנֵי־יוֹסֵף לְנַחֲלָה:

רש"י יהושע פרק כד

(לב) קברו בשכם - משכם גנבוהו לשכם החזירוהו: (סגירת מעגל לירידת מצרים)

יחזקאל פרק לו

(טו) וַיְהִי דְבַר־יְקֹנָן אֵלַי לֵאמֹר: (טז) וְאֵתָה בְּוֹאֲךֶם קִחְלֹךְ עֵץ אֲחָד וּקְתַב עָלָיו לִיהוּדָה וְלִבְנֵי יִשְׂרָאֵל חִבְרוּ סִבְרָיו וְלִקַח עֵץ אֲחָד וּקְתוּב עָלָיו לְיוֹסֵף עֵץ אֲפְרַיִם וְכָל־בְּיַת יִשְׂרָאֵל חִבְרוּ סִבְרָיו (יז) וְקָרַב אֲתָם אֲחָד אֶל־אֲחָד לֹכַח לְעֵץ אֲחָד וְהָיוּ לְאֲחֻזָּיִם בְּנִדָּה: (יח) וְכַאֲשֶׁר יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ בְּנֵי עַמֶּךָ לֵאמֹר הַלּוֹא־תִגִּיד לָנוּ מִה־אֲחֵלָה לָךְ: (יט) וְדַבֵּר אֲלֵהֶם כֹּה־אָמַר אֲדַבֵּר יְקוּל הַנְּהִי אֲנִי לִקְחַת אֶת־עֵץ יוֹסֵף אֲשֶׁר בְּנִדָּה־אֲפְרַיִם וְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל חִבְרוּ סִבְרָיו וְנִמְתַּלְּ אֹתָם עָלָיו אֶת־עֵץ יְהוּדָה וְעָשִׂיתֶם לְעֵץ אֲחָד וְהָיוּ אֲחָד בְּנִדָּה: (כ) וְהָיוּ הַעֲצָיִם אֲשֶׁר־תִּקְרָב עָלֵיהֶם בְּנִדָּה לְעֵינֵיהֶם: (כא) וְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדַבֵּר יְקוּל הַנְּהִי אֲנִי לִקְחַת אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִבְּיַן הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִלְכוּ־שָׁם וּקְבַצְתִּי אֹתָם מִסְבִּיב וְהִבֵּאתִי אוֹתָם אֶל־אֲדָמָתָם: (כב) וְעָשִׂיתִי אֲתָם לְגוֹי אֶחָד בְּאֶרֶץ בְּהָרֵי יִשְׂרָאֵל וְיִמְלֹךְ אֲחָד יְהִנֶּה לְכָלֶם לְמֹלֶךְ וְלֹא יִהְיֶה־יְהוּדָה עוֹד לְשֵׁנֵי גוֹיִם וְלֹא יִתְצוּ עוֹד לְשִׁמְתִי מִמְּלְכוּת עוֹד: